

Oponentský posudek na bakalářskou práci Kateřiny Kovařikové *Angažovaná poezie v 90. letech 20. století ve Španělsku*

Autorka svou bakalářskou práci, jejímž cílem je tematicko-motivický rozbor díla dvou španělských angažovaných básníků 90. let 20. století, rozvrhla na dvě části. V první části stručně, avšak celkově dostatečně nastiňuje vývoj a podoby španělské angažované poezie ve 20. století, dále představuje různé směry ve španělském básnictví 90. let minulého století a konečně charakterizuje angažovanou poezii či „poezii kritického vědomí“ (poesía de la conciencia crítica) tohoto desetiletí a její hlavní témata a motivy. V druhé části popisuje tvorbu jejích dvou čelných představitelů, Jorgeho Reichmanna a Enriqueho Falcóna. Autorka pro svůj literárně historický nástin a posléze tematicko-motivický rozbor účelně využila relevantní sekundární literaturu a napsala zdařilou a přínosnou bakalářskou práci na aktuální téma.

K její práci mám však několik připomínek. Za prvé bych s ohledem na českého čtenáře upřesnil několik pojmů, jejichž překlad nebo jednoduché přejmutí může být zavádějící nebo nejasné. Adjektivum „poválečný“ (srov. na s. 8 „Unamuno [...] velmi tím ovlivnil poválečnou sociální poezii“) ve španělském kontextu neznamena jako u nás dobu po roce 1945, nýbrž po roce 1939, kdy skončila španělská občanská válka. Termínu „poesía comprometida“ nebo „de compromiso“ sice autorka věnuje poznámku pod čarou (s. 8, pozn. 1), avšak nerozvádí další možné konotace tohoto sousloví, které překlad „angažovaná poezie“ nemůže vyjádřit. Totéž se týká termínu „poesía de la conciencia (crítica)“, jehož tři možné překlady – poezie (kritického) vědomí, svědomí, uvědomění – autorka od začátku na přeskáčku používá a teprve na s. 16 jeho překladu věnuje odstavec, ale ani v něm všechny tyto tři možnosti a z nich plynoucí možné významy nezmíní. Konečně autorka bez vysvětlení používá slova „prekarizovaná“ (s. 27) a „prekariát“ (s. 33), která se v češtině běžně neužívají.

Za druhé u tématu, které se explicitně vztahuje k dobové ekonomické, politické a sociální situaci, bych v úvodním nástinu vývoje a podob španělské angažované poezie 20. století alespoň stručně tento historický kontext zmínil, neboť bez něj jsou různé proměny tohoto typu poezie nepochopitelné (autorka tomuto kontextu věnuje jedno souvětí na s. 14). Také v druhé části, která má být „interpretačně-analytická“, a je toliko „analytická“, bych Reichmannovo a Falcónovo dílo interpretoval právě z hlediska zásadních, jak španělských, tak světových událostí a společenských změn, jež určovaly dobu od 80. let 20. století do současnosti. Konečně u výkladu Falcónova díla, které má být formálně a jazykově experimentální, autorka neuvádí žádnou ukázkou, z níž by si čtenář mohl o jeho novátorství udělat konkrétní představu (srov. s. 36).

Hlavním nedostatkem práce je však její jazyková a především stylistická stránka. Vedle občasných chyb v interpunkci a překlepu kvalitu textu výrazně snižují hojné anakoluty, nečeské vazby, stylově neadekvátní výrazy a chybné překlady. Namátkou cituji: „Poezie kritického uvědomění se stává odpadlíkem od buržoazního pojetí literatury“ (s. 16); „Ve stejném duchu se kriticky vrhají na z nedostatku empatie vznikající špatnou komunikaci a individualismus“ (s. 22); „Usiluje o poezii, která pokládá otázky, a to jak čtenáři o světě, a sobě samému“ (s. 30); „V tvorbě často odkazuje na motivy přírodních elementů [...]“ (s. 31); „Linie jeho tvorby se vyvíjela postupně s publikační činností [...]“ (s. 32); „[...] je to nejvýraznější a nejdůležitější sbírka, od které se odráží všechna další díla“ (s. 34); chybný překlad „besa a su compañera de viaje“ jako „líbá přítelkyni na své cestě“ místo „líbá svou spolucestující“ (s. 35).

Práci k obhajobě doporučuji a navrhuji známku **velmi dobře**.

V Praze 4. 9. 2015

Jiří Holub